

KASIM AYI FIYAT GELİŞMELERİ

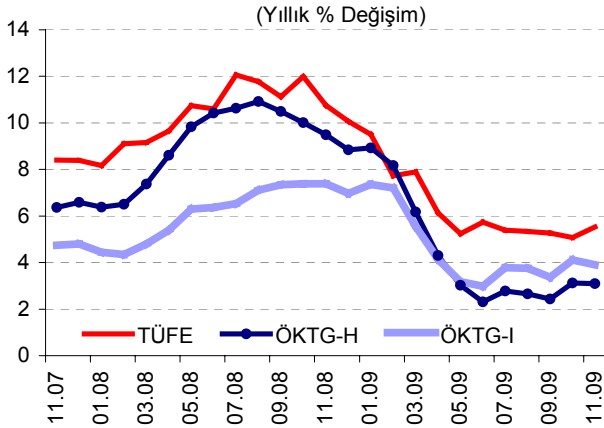
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Aralık 2009

ÖZET...

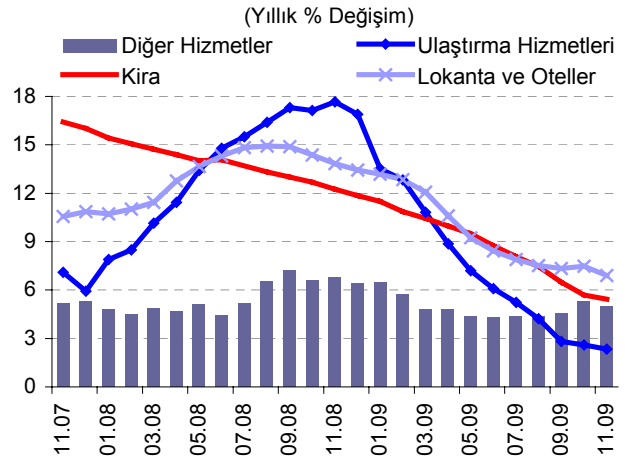
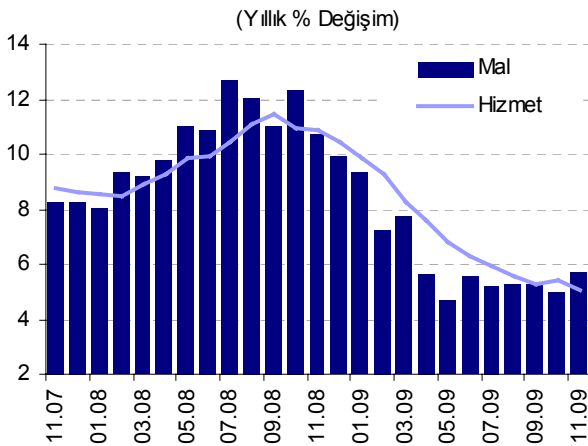
Kasım ayında tüketici fiyatları yüzde 1,27 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,45 puan artarak yüzde 5,53 olmuştur. Daha önceki raporlarda da ifade edildiği gibi, bu yükseliş büyük ölçüde baz etkisinden kaynaklanmış, temel enflasyon göstergeleri düşük seyrini korumuştur. Hizmet fiyatlarında geçtiğimiz ay gözlenen hızlanmanın geçici olduğu görülürken, çekirdek enflasyon göstergeleri orta vadeli hedeflerle uyumlu seyrini devam ettirmiştir. Aralık ayında da baz etkisi nedeniyle yıllık enflasyonun yükseleceği, ancak temel enflasyon göstergelerinin düşük seviyelerini koruyacağı tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Kasım ayında tüketici fiyatları yüzde 1,27 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,45 puan artarak yüzde 5,53 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı 0,03 puan azalarak yüzde 3,09 olarak gerçekleşmiştir. ÖKTG-H endeksinden işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise 0,20 puan gerileyerek yüzde 3,91 olmuştur.

Kasım ayında mal ve hizmet gruplarında fiyatlar sırasıyla yüzde 1,67 ve yüzde 0,11 oranında artmıştır. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 5,70'e yükselirken, hizmet grubunda yüzde 5,05'e gerilemiştir.

Ekim ayında, yemek ve haberleşme hizmetlerinde gözlenen artışla duraklayan hizmet grubu yıllık enflasyonundaki azalış eğilimi, Kasım ayında tekrar belirginleşmiştir. Bu dönemde, hizmet genel endeksi ile birlikte kira, ulaştırma hizmetleri ve lokanta-oteller alt grupları yıllık enflasyonları da endeks tarihindeki en düşük seviyelere ulaşmıştır.

KASIM AYI FIYAT GELİŞMELERİ

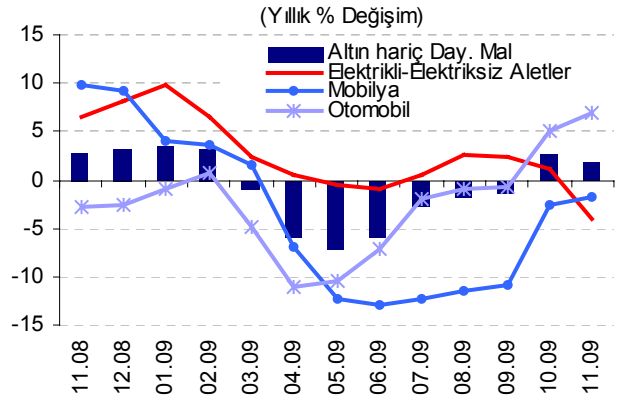
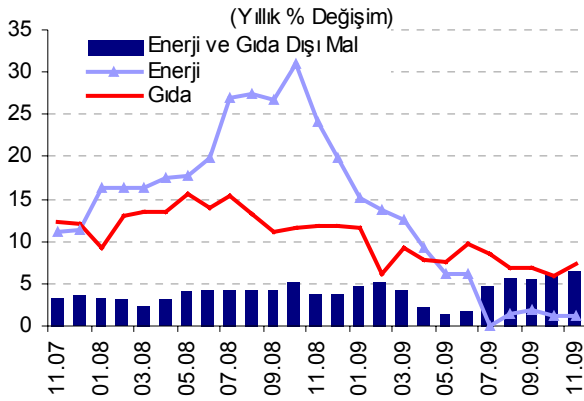

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Aralık 2009

Kasım ayında enerji fiyatları yüzde 1,34 oranında artmıştır. Bu dönemde, uluslararası petrol fiyatlarındaki yükselişler sonucunda akaryakıt ve tüp gaz fiyatları sırasıyla yüzde 2,75 ile yüzde 4,17 oranında artmıştır. Böylelikle, enerji grubu yıllık enflasyonu sınırlı bir oranda artarak yüzde 1,28 olmuştur.

Enerji ve gıda dışı mal grubu fiyatları yıllık artış oranı yüzde 6,40'a yükselmiştir. Giyim ve ayakkabı grubunda yıllık enflasyonun geçen yıldaki düşük bazın etkisiyle yükselmesi bu gelişmede temel belirleyici olmuştur. Altın fiyatları ise uluslararası piyasalardaki gelişmelere paralel olarak yüzde 7,61 oranında artış kaydetmiştir.

Dayanıklı mal (altın hariç) grubu fiyatlarında Kasım ayında belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Alt kalemler bazında incelendiğinde, otomobil fiyatlarındaki yüzde 1,34 oranında artış ve beyaz eşya fiyatlarındaki yüzde 5,33 oranında azalış göze çarpmaktadır. Ekim ayında vergi artışlarıyla yüzde 2,5'e yükselen dayanıklı mal (altın hariç) fiyatları yıllık artış oranı, bu gelişmeler sonucunda yüzde 1,84'e gerilemiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Kasım 2009	Kasım 2008	Kasım 2009	Kasım 2008
TÜFE	1,27	0,83	5,53	10,76
1. Mallar	1,67	0,96	5,70	10,71
Enerji	1,34	1,16	1,28	24,09
İşlenmemiş Gıda	4,48	1,97	15,96	6,10
İşlenmiş Gıda	0,18	-0,30	0,49	16,87
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,34	1,10	6,40	3,83
Dayanıklı Mallar	0,78	0,58	4,62	4,33
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,10	0,75	1,84	2,69
Yarı Dayanıklı Mallar	2,00	1,61	2,42	14,43
Dayanaksız Mallar	1,67	0,58	8,52	9,78
2. Hizmetler	0,11	0,46	5,05	10,88
Kira	0,37	0,63	5,43	12,26
Lokanta ve Oteller	0,44	0,99	6,89	13,83
Ulaştırma Hizmetleri	-0,03	0,22	2,34	17,66
Diğer Hizmetler	-0,11	0,20	4,98	6,76

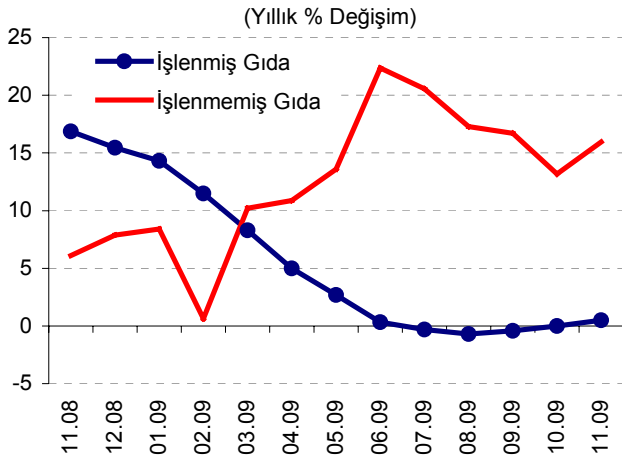
Kaynak: TÜİK, TCMB.

KASIM AYI FIYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

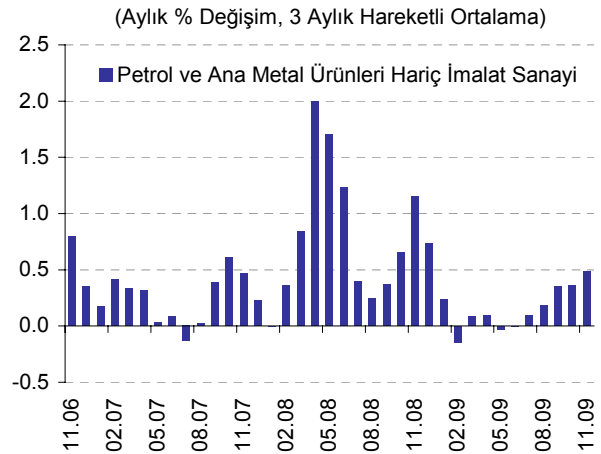
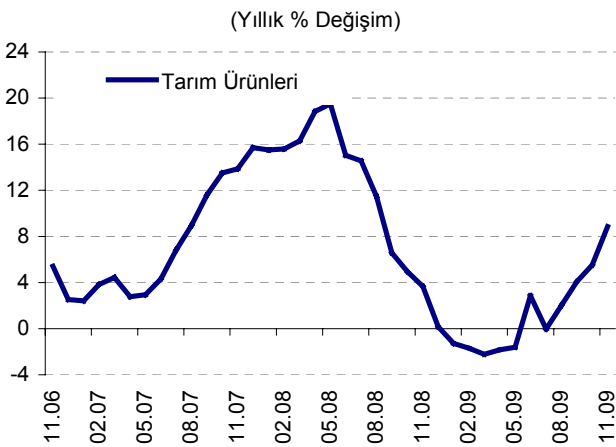
4 Aralık 2009

İşlenmemiş gıda fiyatları Kasım ayında yüzde 4,48 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 2,78 puan yükselerek yüzde 15,96 olmuştur. Bu gelişmede, fiyatları yüzde 12,28 oranında artan taze meyve ve sebze alt grubu gelişmeleri belirleyici olmuştur. Et fiyatlarındaki yükseliş ise artış hızı yavaşlamakla birlikte Kasım ayında da sürmüştür. Diğer taraftan, işlenmiş gıda fiyat gelişmeleri olumlu seyrini korumuştur. Sonuç olarak, gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu 1,58 puan artarak yüzde 7,40'a yükselmiştir.

...ÜFE...

Kasım ayında üretici fiyatları aylık bazda yüzde 1,29, yıllık bazda yüzde 1,51 oranında yükselmiştir. Tarım grubunda yıllık enflasyon yükseliş eğilimini sürdürerek yüzde 8,87 olmuştur. İmalat sanayi fiyatları, Kasım ayında yüzde 1,07 oranında artarken, Mart ayından beri ilk defa yıllık bazda yükselmiştir. Petrol ve ana metal hariç imalat sanayi yıllık enflasyonu ise yüzde 1,46'ya gerilemiştir.

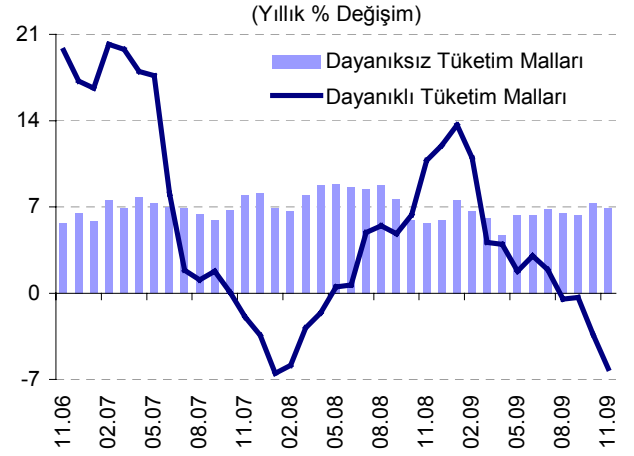
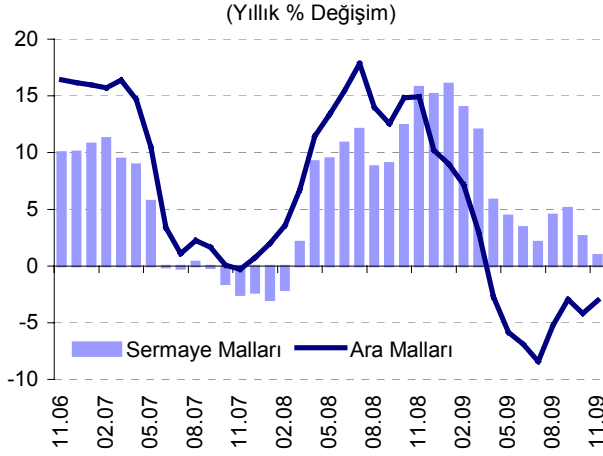
Ara malları fiyatları, Kasım ayında, başta bakır olmak üzere ana metal ile tekstil ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle yükselse de, bir önceki yıldaki seviyesinin altındaki seyrini sürdürmüştür. Sermaye malları fiyatları makine imalatı fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak azalış gösterirken, grup yıllık enflasyonu gerilemeye devam etmiştir. Benzer şekilde, dayanıklı tüketim malları fiyatları yıllık bazda yüzde 6,12 oranında azalmıştır. Dayanıksız tüketim malları yıllık enflasyonu ise yüzde 6,89'a düşmüştür. Söz konusu gelişmede Kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla daha sınırlı oranda yükselen giyim imalatı fiyatları belirleyici olmuştur. Özetle, üretici fiyatlarının seyri, tüketici fiyatları üzerinde belirgin bir maliyet baskısı olmadığına işaret etmektedir.

KASIM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Aralık 2009

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Kas.08	Ara.08	Oca.09	Şub.09	Mar.09	Nis.09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Eyl.09	Ekm.09	Kas.09	Yıllık
Ara Malları	-0,57	-3,60	0,04	-0,02	0,21	-0,89	-1,24	0,54	-0,23	0,81	1,16	-0,41	0,63	-3,03
Sermaye Malları	2,33	0,20	1,23	-0,57	1,04	0,83	-1,75	-0,66	-0,42	-0,24	0,61	0,03	0,67	0,95
Dayanıklı Tüketim Malları	2,94	-0,80	-0,56	-1,47	-3,60	0,60	0,45	0,90	1,03	-0,85	-0,26	-1,63	-0,01	-6,12
Dayanıksız Tüketim Malları	0,61	0,31	0,40	0,81	0,29	0,75	1,19	0,06	0,40	0,13	0,91	1,23	0,20	6,89
Enerji	-1,06	-12,18	-0,01	6,32	1,23	0,34	-3,31	3,51	-1,36	1,54	-0,54	-0,12	4,31	-1,49

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Kasım Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,27	5,53	0,83	10,76
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,03	2,21	7,40	0,71	11,77
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,58	-0,01	20,96	-0,03	0,32
Giyim ve Ayakkabı	7,22	4,55	2,19	2,63	1,19
Konut	18,63	0,69	1,27	2,08	24,73
Ev Eşyası	7,53	-0,73	-1,75	1,37	9,94
Sağlık	2,50	0,02	2,57	0,06	1,65
Ulaştırma	12,64	1,25	5,46	-1,36	4,92
Haberleşme	4,60	0,03	2,91	0,17	6,75
Eğlence ve Kültür	2,54	-0,30	9,99	1,81	5,89
Eğitim	2,47	0,08	5,39	0,21	7,36
Lokanta ve Oteller	5,47	0,44	6,89	0,99	13,83
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,79	1,80	14,87	0,02	9,36

Kaynak: TÜİK

Kasım Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	1,29	1,51	-0,03	12,25
Tarım	17,76	2,14	8,87	-1,00	3,66
Sanayi	82,24	1,10	-0,07	0,19	14,36
Madencilik	2,20	1,23	4,79	0,19	23,85
İmalat	73,75	1,07	0,90	-0,56	10,65
Elektrik, Gaz ve Su	6,29	1,40	-13,44	7,82	63,16

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.